

RELIGIOZITA V REGIÓNE NITRY

Dr. Štefan Poláčik

Nedávno boli i v regionálnej tlači zverejnené výsledky sčítania ľudu z 3. marca 1991, spracované OO SŠÚ Nitra. Najviac ma zaujali údaje o religiozite. Geografovi umožňujú dosiaľ nedostupný pohľad aj na región Nitry.

Dominantnou črtou religiozity, ako ukazuje tabuľka, v tomto regióne je orientácia obyvateľstva na rímskokatolícke vierovyznanie. Sčítanie ľudu ukázalo, že nemali pravdu tí, ktorí tvrdili, že veriacimi sú len starí ľudia. Stačí uviesť, že v postproduktívnom veku žije v regióne menej ako 1/5 obyvateľov a k religiozite sa prihlásilo viac ako 77 % obyvateľov. Z 98 obcí alebo častí obcí, ktoré boli v minulosti samostatné, je až 85 obcí s vyše 80-percentným a 44 obcí s viac ako 90-percentným podielom rímskokatolíkov (viď mapa).

Zaujímavé bolo zistenie, že obyvateľstvo maďarskej národnosti si zapísalo vierovyznanie vo i väčšej miere ako obyvateľstvo slovenskej národnosti. V obciach, v ktorých žije vyše 10 % obyvateľov maďarskej národnosti (spolu 21 obcí j, je až 92-percentný podiel rímskokatolíkov. V ostatných obciach je to len 73-percentný podiel. Toto zistenie je evidentné i z mapy. Obce v oblasti medzi Nitrou a Zlatými Moravcami sú obývané hlavne obyvateľstvom maďarskej národnosti a majú väčší ako 90-percentný podiel rímskokatolíckeho vierovyznania.

Ďalším zaujímavým zistením, vhodným na sociologickú analýzu, je to, že existuje slabá nepriama závislosť medzi počtom žien a počtom rímskokatolíkov, t. j., čím je v populácii väčší počet žien, tým je menší podiel rímskokatolíkov. Túto nepriamu závislosť môžem dokumentovať tak, že som rozdelil obce na dva rovnako početné súbory. V obciach s podielom žien do 51,3 % (toto percento predstavuje strednú hodnotu — medián) je 89% rímskokatolíkov. V obciach s podielom žien väčším ako je uvedená hodnota, je podiel rímskokatolíkov len 69 %. Podrobnejšia analýza údajov ukázala, že táto závislosť je podmienená najmä štruktúrou obyvateľstva v mestách Nitra, Zlaté Moravce a obcami s obyvateľstvom prevažne evanjelického vierovyznania. Tieto obce sú podobne ako mestá prefeminizované.

Najväčší podiel ateistov v regióne má obec Štefanovičová - až 24 %. Existuje však aj niekoľko obcí, kde sa ani jeden občan nepovažuje za ateistu. Sú to: Host'ová, Machulince, M. Zálužie, M. Cetín a Andač. Posledná z uvedených obcí má aj ďalší primát - je rýdzo rímskokatolícka. Všetci obyvatelia si zapísali do sčítacích hárkov toto vierovyznanie. Najmenej rímskokatolíkov je v obci Malé Zálužie - len 20 %. Väčšina obyvateľov tejto obce sú evanjelici augsburského vyznania (74 %). Uvedené vierovyznanie je významnejšie zastúpené ešte v ďalších 3 obciach: Nové Sady, Svätoplukovo a Čab-Sila. Viac ako 1/5 obyvateľov si nezapísala žiadne vierovyznanie v obciach: Nitra, Poľný Kesov, Veľká Dolina, Zlaté Moravce a Žitavce.

Posledné sčítanie ľudu ukázalo, že religiozita je aj v našom regióne naďalej reálny faktor pôsobiaci v živote obyvateľstva. Vo svojom príspevku som poukázal hlavne na diferenciačné črty v regióne. To, že sa také veľké množstvo obyvateľov regiónu, aj celého Slovenska, prihlásilo k určitému vierovyznaniu, je znakom jeho nadnárodnostnej a nadregionálnej, duchovnej integrácie. Text k mape: Podiel obyvateľov s rímskokatolíckym vierovyznaním z celkového počtu trvalé bývajúcich.

Vierovyznanie	Región Nitry		Slovensko	
	počet	%	počet	%
rímskokatolícke	158 634	75,07	3 179 201	60,34
gréckokatolícke	239	0,11	179 623	3,41
pravoslávne	82	0,04	34 244	0,65
slov. evanj. (augsb.)	2 490	1,18	326 117	6,19
reformovaná. kresťanská	242	0,12	84 691	1,61
ostatné	2 175	1,03	32 460	0,61
bez vyznania	15 008	7,1	511 185	9,7
nezistené vierovyznanie.	32 436	15,35	921 414	17,49

